

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 18 Września v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Wilno —

Dnia 15 t. m. z uroczystością obchodzono tu rocznicę koronacji NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEJOMOŚCI ALEXANDRA IGO i NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI ELŻBIETY ALEXIEJEWNY. Żrana odprawiło się nabożeństwo i śpiewane było *Te Deum* we wszystkich kościołach. Wieczorem oświecono domy miasta.

Otrzymałmśmy niewątpliwą wiadomość o śmierci Franciszka *Karpińskiego*, przypadley d. 4 września w dziedzicney majątności *Chorowszczyźnie*. Umarł mając wieku lat 84 i miesięcy 11. Pochowany jest na cmentarzu parafii łyskowskiej d. 7 tegoż miesiąca. Prosił o położenie na mogile tego napisu: „*Oto jest mój dom ubogi.*“ W testamencie zostawił dobroczynne zapisy, o których spoziewamy się otrzymać dokładną wiadomość.

Gazeta Handlowa pod d. 9 z *St. Petersburga* umieściła następujący artykuł: „Znajomy obywatel saski, *P. Szpek*, przed kilką dniami wyjechał w podróż przez *Moskwę* i *Saratow* do gubernii, położonych w bliskości morza Czarnego, w celu udoskonalenia chowu owiec i zbierania wełny. W tymże celu towarzyszy mu *P. Freigang*, radca stanu. Podróż ich obiecuje wiele korzyści przez to, iż posłuży do przekonania wewnątrz Państwa o ważności z ulepszenia gatunku owiec. I w stolicy tutejszey, gdzie już wcześniej rzecz ta na uwagę zasłużyła, przekonanie to większey mocy nabyto. Dzieli je wiele osób znakomych i poważnych. Nie masz wątpliwości, że chow owiec może być doprowadzonym do wyższego stopnia udoskonalenia, nie tylko w naszych prowincyach południowych, tak rozległe stepy mających, ale nawet w północnych, lepięz zaludnionych guberniach, można się owszem spodziewać, iż same gubernie północne dostarczać będą najlepszy wełny.

Teraz zakłada się znaczna owczarnia lepszych gatunkow owiec w prowincyach nad morzem *Baltyckiem*, i zdaje się, że *P. Minister* skarbu ma na celu, podobnyż zakład umieścić w dobrach skarbowych w gubernii *saratowskiej*, który stać się może wzorem i szczeniem, równie dla tamtejszych krajów, jak i dla step przyległych, gdzie się tym rodzajem gospodarstwa zgoła jeszcze nie zajmowano. Wtedyby się dla przemysłu tego utworzyły dwa zakłady wzorowe, jeden w guberniach noworossyjskich, gdzie już zrobiono początek i tylko potrzeba udoskonalenia, a drugi w stepach, ku wschodowi posunionych. Obok tego, tak pożyteczna gałąź przemysłu wiejskiego, mogłaby, jak się wyżej już powiedziało, przez pośrednictwo nie wielkich trzód, być doprowadzoną do wyższego stopnia udoskonalenia w prowincyach nad morzem *Baltyckiem*.

Chociaz do tego potrzeba wiele czasu, alez tym czasem i potrzeba wełny powiększy się, i fabryki nasze przydą do stanu wyższego zakwitnienia. Przy wolności wyprowadzania, wełna nasza zawsze będzie miała dobry odbyt, nie szkodząc bynajmniej handlowi innych krajów, a takim sposobem mały wywoz zboża, może być wynagrodzo-

nym przez wywoz wełny. Nasze jarmarki, na wełnę ustanowione, zaczynają się podnosić i utrwalac, a publiczność zaczyna się niemi interesować.

N I E M C Y.

Szweryn d. 4 września.

Rząd tutejszy, z powodu ospy, która się pomiędzy owcami krajowemi okazała, ogłosił następujące przepisy ostróżności: 1) W miejscach, gdzie się choroba ta okazała, niezwłocznie zacząć ospę szczepić owcom. 2) Owce, którym będzie ospa zaszczeplona, oddzielić od owiec, mających ospę naturalną, dopóty, aż ospa nie dojrzeje. 3) Owce, od choroby tej zginione, zakopywać do jam, przynajmniej na 3 stopy głębokich, nie zdejmując skury. 4) Stada, chorobą tą dotknięte, oddalać od miejsca, do których choroba jeszcze nie doszła, przynajmniej na 500 krokow. 5) Pasterzy nie powinni się od stad oddalać i nikogo do nich nie przypuszczać. (*Gaz. Handl.*)

T U R C Y A.

Od granic tureckich d. 26 sierpnia.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Dnia 24 sierpnia dostała do *Missolungi* wiadomość, że *Jussuf* basza ku *Koryntowi* postąpił i twierdzi tę do poddania się wezwał. P otrzymaniu odmawiającej odpowiedzi, widząc, że się mocny grecki korpus zbliża, spalił przyległe miasto i cofnął się ku *Vostizy*.

Szeik Beszir, więziony w *Akrze*, uduszony został z rozkazu baszy *Egiptu*; zwłoki jego wystawione były przez kilka dni przed bramami miasta. Ten sławny wojownik, co przez długi czas w *Aleppie* rozruchy utrzymywać potrafił, zginął męcznie: pośród kilku zaufanych palit lulkę, gdy *Sergman Pabi* z 4 uzbrojonymi nadszedł i po przywitaniu i zapytaniu o przyczynę odwiedzin odpowiedział: „Rozkaz *Boga* i *Abdalla* baszy, naszego Pana. — Rozkaz ten — rzekł *Szeik* — długo nasiebie czekać kazał; dozwólcie mi zmówić modlitwę. Wkrótce skończywszy ją, woła o powrót; lecz ten dwa razy na szyi rwie się. „Jak to — zawołał — Czy Pan wasz nie ma lepszego powrozu?“

Tego samego dnia uduszono innego *Kięcia Druzow*. Domownikom jego, którzy *Szeika* byli towarzyszami, kazał *Beszir* w obecności swojej oczy powykluwać i języki poucinać.

— Dnia 27. —

List z *Korfu*, pod d. 11 sierpnia pisany, zawiera o ostatnim szturmie do *Missolungi* następujące szczegóły: *Kapudan* basza, otrzymawszy odmawiającą odpowiedź *Bozzarisa* i osady, oznajmił *Reszyd* baszy, że czas jego jest drogi, i że żadnym sposobem dłużej pod twierdzą oścagać się nie może, albowiem grecka flota wkrótce się pokaze, zalecił mu więc, aby niezwłocznie szturm przypuścił, obiecawszy wspierać go ze swojej strony wystrzałami. W skutku tego przygotował *Reszyd* swoje kolumny do szturm i dnia 2 sierpnia na dwie godziny przed wschodem słońca, wyruszył z całą swoją siłą 52 tysiące ludzi wynoszącą, ku twierdzy. Turcy szturmowali ze wszystkich stron, tak od morza, jak od lądu. Przewodnikami ich był *Cefalonozyk* z rodu *Moraki* i jeden zbieg z

Missolungi. Ogień trwał bez przerwy przez cztery godziny i był tak mocny, że cała okolica drżała. Dowódcy europejskich okrętów, przypatrywali się bitwie przez szkła. Z początku tumany dymu nie dozwalały im nie rozpoznać; nakoniec z niewypowiedzianem zdumieniem spostrzegli, że chorągiew krzyża, tak, jak pierwey, na wałach twierdzy powiewa: zdawało im się bowiem, że tak nadzwyczajny szturm mury w podstawach wstrząsnąć musiał. Grecy walczyli z wielkiem bohaterstwem i całą twierdzę do koła zasiali trupami nieprzyjaciół. 9,000 Turków ubito pod wałami; reszta schroniła się do Hieraskowo. Mnóstwo broni, chorągwi, namiotów, i innych rzeczy dostało się grekom. *Nikitas* dał dowody wielkiej waleczności przeciw nacierającym od strony morza, tak, iż się flota turecka cofnąć musiała. W kilka dni potem osada przez generałów *Gura*, *Zawilla*, *Karaisko* i innych wzmocniona, uczyniła nową wycieczkę i odpędziła Turków aż do *Vrachori*.

Najnowsze przez Korfu z Missolungi pod d. 12 sierpnia nadeszłe wiadomości donoszą, że Grecy będący pod Saloną, dowiedziawszy się o klęsce *Seraskiera Reszyd* baszy pod Missolungą, przez dane ogniem znaki, wszystkich mieszkańców do broni wezwali i na *Seraskiera* z tyłu uderzyli. Wielka część Turków, którzy pędzeni przez osadę Missolungi ku *Vrachori* cofali się, wpadła między dwa ognie i poległa pod orężem Greków, którzy szczególnie wiele artylleryi zdobyli.

Podług innych listów z Korfu, oddział floty *Kapudana*, ścigany przez *Miaulisa*, przyplął do Aulona na brzegach Albanii. W drodze spalili Grecy trzy okręty. Do d. 2 tego miesiąca płynęło koło naszej wyspy 38 uzbrojonych greckich okrętów ku Missolungi, a wkrótce potem płynął także nowy oddział z 17 okrętów złożony pod dowództwem *Miaulisa*. W ogóle znajdowało się między temi okrętami 15 statków palnych. Flota *Kapudana* stoi teraz po bitwie pod *Patras* i usiłuje zabezpieczyć się od greckich okrętów, które w oddaleniu kilku (włoskich) mil od nich krążą.

Prywatne wiadomości donoszą: *Ibrahim* basza umrzeć miał od zadanej trucizny; toż jest pewną, że w *Tripotamo* (między 3 rzekami) w prowincyi *Arkadyi* jest otoczony. W Modonie panuje ciągle morowe powietrze, przywiezione z *Alexandryi*; egipska wyprawa do *Morei*, zagraża tą klęską całej *Europie*. Oblężenie i blokada twierdzy *Missolungi*; trwały przez 105 dni i przez meztwo Greków szczęśliwie się ukończyły. W czasie ostatniego szturm u zabrakło już było obłożonym amunicyi, ale na szczęście zaopatrzyli ją przybyłe okręty handlowe. Do *Prewezy* przybyło już cztery tysiące Albańczyków z korpusu, który twierdzę *Missolungi* oblegał; żądają oni od mieszkańców zapłacenia zaległego żołdu pod zagrożeniem spalania miasta *Irti*. Na wyspie *Zante* znajdują się kilka osób, płatnych przez *Ibrahima* i służących mu za szpiegów. Spostrzegłszy flotę grecką w pomoc twierdzy *Missolundze* spieszącą; popłynęli do niego z tą wiadomością na małym łodzi. Przeciwny wiatr przymusił ich do powrotu, a gdy wylądowali; zebrał się lud, napadł na nich i skłonił władze jońskie, iż ich przytrzymało. Jończykowie sprzyjają bardzo sprawie swoich rodaków.

W Ł O C H Y.

Gazeta *Börsen Halle* umieściła artykuł z *Tryestu* pod d. 1 września, następujący: „Komendant eskadry algierskiej, stojący do rozrządzenia *Porty*, nadesłał do *Stambułu* doniesienie w którym się użala na poczynione przez Anglików nieprzyjazne kroki, i prosi o rozkazy jak ma postępować. Wielu też baszów z tych wysp *Archypelagu*, które dotąd *Portie* wiernymi pozostały, donosi o gwałtownościach, zrzadzonych przez angielskie wojenne okręty pod pozorem, że ich kupieckie okręty zostały zrabowane przez Turków. Te i inne doniesienia miały *Wielkiego Sultana* do nadzwyczajnego gniewu pobudzić, i dały powód do wydania rozkazów, iżby wzięto w sekwestr angielską własność, w *Turcyi* znajdującą się i uwięziono wszy-

stkich tamże angielskich poddanych; przedsięwzięcie, od którego zaledwie ministrowie z wielką trudnością odprowadzić mogli. Pan *Turner*, jał się środka zupełnie się obojętnie zachować, ile można zrzec się interesów. Na przedmieściu *Pera* mniemano powszechnie, iż jeśli się udało Grekom szczególnie skończyć wyprawę; *Anglia* formalnieby uznała ich niepodległość.

FRANCYA

Paryż dnia 6 września.

(z *Monitora Warszawskiego*).

Konstytucjonista umieścił pod dnem dzisiejszym chryja przeciwko zakonom;

„BÓG nas stworzył do pracy! BÓG choiał, ażeby umysł nasz był kształcony na korzyść społeczeństwa. Otóż życie zakonne sprzeciwia się prawu natury! Obraża i prawa cywilne; bo tworzy w towarzystwie, inne towarzystwa. Obraża jeszcze porządek, bo zamienia ducha narodowego na ducha zakonnego.“

Zobaczmy teraz, jak mówił o zakonach największy geniusz protestantski, który był w Niemczech, i porównajmy go z naszymi niedowiarkami, którzy mają sobie za sławę ubliżać religii. Oto są słowa *Leibniza*, w dziele pod tytułem: *System teologii*.

„Ponieważ można chwalić Boga i służyć bliżniemu różnym sposobem, według stanu i charakteru, bądź przykładem, bądź nauką, słusznie więc, że oprócz ludzi, poświęcających się zarabianiu na chleb, i żyjących na świecie, są jeszcze inni, żyjący po duchownemu, którzy się oddają całkowicie rozmyślaniu o Bogu i Jego dziełach cudownych, i którzy, będąc wolni od wszelkich obowiązków zatrudnień, mogą tém łatwiej iść w pomoc bliżniemu, już to przez oświecanie ludzi niewiedomych i obłąkanych, już przez udzielanie ratunku i pociechy nieszczęśliwym; i nie jest to najmniejszym przywilejem kościoła katolickiego, że może dawać przykłady cnót wszelkich, wynikających z życia zakonnego.“

„Dla tego wyznaję, iż zawsze chwaliłem zakony, tudzież pobożne zgromadzenia i wszelkie instytucje tego rodzaju, które są na ziemi wojskiem niebieskiem, byle tylko odłączając od nich nadużycia i zepsucie, rządzone były podług przepisów ich założycieli, i byle *Naywyższy Rządca Kościoła* używał ich według potrzeb kościoła powszechnego. Cóż może być wyborniejszego, jak nieść światło prawdy narodom oddalonym, przez morza, płomienie i miecze, trudnić się zbawieniem dusz, wstrzymywać się od wszelkich uciech i nawet od przyjemności rozmów dla oddania się rozmyślaniu prawd nadnaturalnych i Boskich; poświęcać się wychowaniu młodzieży dla dania jej gustu do nauk i cnoty; nieść pomoc nieszczęśliwym, ludziom zgubionym i pogrążonym w rozpacz, więzniu, skazanym na śmierć, chorym, i wszystkim którzy są wszyskiego pozbawieni; lub którzy zostają w niewoli, albo w oddalonych krajach, albo w tych schronieniach miłosierdzia *naywiększego*, nielekając się nawet morowej zarazy?“

„Kto o tém nie wie albo gardzi temi rzeczami, ten ma o cności wyobrażenie ciasne i gminne, i myśli bezrozumnie, że wypełnił powinności swoje względem Boga, gdy się uścił z niektórych powierzone mu oznak pobożności, i które *nayczęściej* daje z zimnem przyzwyczajeniem, bez żadnego czucia i gorliwości. Gdyż w życiu zakonnem, nie tylko chęcią i radą, jak niektórzy mniemają, ale i przykładem i wszyskimi siłami ciała i duszy powinniśmy dążyć do udoskonalenia życia chrześcijańskiego; i usuwać *naywiększe* trudności, nie mając ani zatrudnień domowych, ani dzieci, ani służby cywilnej i wojskowej, i gdyśmy z własnej woli obrali ten rodzaj życia; wolny od wszelkich ziemskich umartwień, podług przepisów *Zbawiciela Naszego*.“

— *Admirał* angielski *Manby*, który niedawno przybył do *Paryża*, przywiózł wiadomość, mieniami popartą, że znają teraz miejsce gdzie odważny *La Peyrouse* zginął. a ca-

lym swoim ekwipażem przed czterdziestą laty. Okręt angielski, trudniący się połowem wielorybów, okrył długą i niską wyspę, otoczoną niezliczonym mnóstwem skał pomiędzy nową Kaledonią, a nową Gwineą, w równej prawie odległości od tych obu wysp. Mieszkańcy przybyli na jego pokład, jeden z naczelników wsił przy sobie, jako podobę krzyż s. Ludwika. Inni krajowcy mieli szpady na których był napis *Paryż* i widziano w ich ręku kilka medalów Ludwika XVI. Gdy się ich zapytano: jakim sposobem dostali tych rzeczy, jeden z naczelników, mający lat około 50, rzekł, że gdy był młodym, wielki statek rozbił się wśród gwałtownej burzy o skałę koralową i wszyscy ludzie znajdujący się na nim zginęli. Morze wyrzuciło na brzeg kilka skrzyń w których był krzyż s. Ludwika i wiele innych. Podczas podróży swojej około świata admirał *Manby* widział wiele podobnychże medalów, które *La Peyrouse* rozdzielił pomiędzy krajowcami Kalifornii, a ponieważ *la Peyrouse* wypłynawszy z Botany Bay oświadczył, że miał zamiar popłynąć do północnej części nowey Holandyi i zwiedzić ten wielki Archipeląg wysp, zdaje się że skały powyżey wzmiankowane były przyczyną zguby tego wielkiego marynarza i jego ludzi. Krzyż s. Ludwika wiozą teraz do Europy, aby go oddać admirałowi *Manby*.

— Dnia 7. —

(z Korrespondenta Warszawskiego)

Do *Perpignan* przybyli Hrabia *Santa Kaloma* z *Barcelony* i Don *Emmanuel de Porelin* z *Vich*; obadwa udają się do *Paryża*. Mówią że im dano do zrozumienia, aby się z oyczyzny swojej oddalili.

Syn walecznego *Kanarisa*, wychowany będzie w *Paryżu*, kosztem towarzystwa, wsoierającego Greków.

Oboz pod *Lunevillem*, składający się z samy kawalerii, zwinięty będzie w przyszłym miesiącu. Obadwa obozy pod *Bajonną* i *Perpignan* zostaną wzmocnione. Przeznaczeniem ich jest uważać obadwa stronnictwa w Hiszpanii, w gotowości do otwartego boju przeciw sobie stojące. Minister wojny spodziewany jest d. 20 t. m. w *Bajonnie*.

Sidi Mahmud, wrócił już do *Tunetu*; opisywaniem tego co we Francyi widział, wielkie w swojej oyczyźnie zrobił wrażenie. Oyciec jego opowiadaniem syna tak był zachwycony, iż w dowód swego ukontentowania, w obecności swojej usiąść mu pozwolił.

Izba syndykalna wexlarzów wyrachowała stratę, poniesioną od jednego miesiąca przez spekulantów, z powodu zniżenia stopy procentów od obligacyi publicznych, na 50 milionów franków.

— Dnia 8. —

Rozmaicie donoszono o wysłaniu Margrabiego *Magnan* do *Bagota*. Celem jego było tylko domaganie się o zwrot okrętu francuzkiego *Urania*, zabranego przez korsarzy Kolumbijskich; lecz gdy się inne w tej mierze pogłoski rozeszły, ci więc, którzy im dają wiarę, mogą się przekonać z urzędowej korespondencyi Pana *Angelucci*, jeneralnego Konsula Francuzkiego w *Hawannie* z rządem Kolumbijskim, umieszczoney w Gazecie tej Rzeczypospolitey, iż owe wieści są bezzasadne. Konsul oświadcza w liście swoim, iż ma nadzieję otrzymania niezwłócnego i dostatecznego zadosyć uczynienia, oraz wynagrodzenia wszelkiej szkody. Przy końcu dodaje: „W przeciwnym razie będę zniewolonym, wezwać do brzegów Kolumbii eskadrę francuzką stojącą przy *Antyllach*, dopóki rząd mój daley w tej mierze nie postanowi. Polecam Margrabiemu *Magnan*, aby ten list oddał w ręce samego JW. Pana, i przywiózł mi odpowiedź. „ Fregata *Constance*, na której Margrabia *Magnan* przybył do *Kartageny*, krążyć będzie przy brzegach Kolumbijskich przez czas podróży jego do *Santa Fé de Bagota*, wstrzymując się jednak od wszelkich nieprzyjaocielskich kroków, przeciw okrętom wojennym i kupieckim Rzeczypospolitey, chyba jakie popelniane przez

nie bezprawia wymagały prędkiego i sprawiedliwego odwetu.

Jenerał *Grouchy* miał wczora prywatne wysłuchanie u Króla Jmci.

Słychać, iż układ względem pożyczki dla rządu wyspy *Hayti* (*St. Domingo*) zawarty będzie z bankierami *Lafitte* i *Baring*. Część francuzka wspomnioney wyspy obejmuje półtrzecia miliona morgów; a zatem za każdy morg rząd jey zapłaci 60 franków za niepodległość.

W roku 1824 zawinęło do portu *Port-au-Prince* na wyspie *Hayti* 188 zagranicznych okrętów kupieckich, to jest, 131 amerykańskich, 18 angielskich, 33 francuzkich i 6 szwedzkich. Przywiozły towarów za 3 miliony 63,013 dollarów, a cło od wprowadzonych i wyprowadzonych towarów wynosiło 1,197,427 dollarów. Cały zaś dochód z celi we wszystkich portach rzeczoney wyspy nie uczynił więcej nad 3 miliony dollarów.

Paryż dnia 10 września.

(z gazety *Journal de Francfort*.)

Gazeta *Etoile* zawiera następujący artykuł: Jeśli można dać wiarę pogłosce, która dnia wczorajszego krążyć zaczęła; Anglia przyjęła protektorat *Hellenow*: rząd angielsko-grecki w *Morei* i na innych wyspach Archipelagu, ma być tegoż kształtu, co i na siedmiu wyspach. Wiadomość ta, ogłoszona przez gazetę *Quotidienne*, jest bezzasadną. Wypadki, które dały przyczynę do tej pogłoski, są wystawione z większą prawdą w innej gazecie następującym sposobem: „Listy autentyczne z *Napoli di Romania*, pod datą dnia i sierpnia, donoszą, że tegoż dnia rano, rząd tymczasowy Grecyi napisał i ogłosił akt poddania się Anglii, wzywając jey protektoratu, pod temi warunkami, co i wyspy *Jońskie*. Tę odezwę do rządu angielskiego poprzedziły konferencye między naczelnikami greckimi i kommodorem *Hamiltonem* dowodzącym stanowiskiem angielskim na *Lewanicie*. Należy uważać, że to postanowienie zaszło przed odstąpieniem, dzisiaj już powiem, od obłężenia *Missolungi*, i porażką Turków pod tą twierdzą, i że, jeżeli Grecy w *Napoli*, nie znaleźli innego sposobu, uniknienia groznego niebezpieczeństwa, na drugich punktach, nie będąc ciśnieni tą samą potrzebą, nie poszliby za podobnym przykładem, co niemogłoby mieć tych wniosków, jakie gazeta *Courier* wywodzi. Nie, niebędziemy widzieli Lorda naczelnego kommissarza, rządzącego wszystkimi wyspami morza *Egejskiego* i półwyspem *Peloponezu*. Anglia, która ogłosiła zasadę neutralności, wie dobrze, że nie może jey naruszyć i działać sama. Ten akt greków z *Napoli di Romania* jest więc aktem rozpaczny, aktem ludzi tonących, którzy, chcąc swa życie ocalić, chwytają się rozpalonego żelaza, ale nie może on nigdy odmienić położenia Anglii, względem greków.“

Gazeta hamburska, *Börsen Halle*, pod artykułem z *Wiednia* d. 8 umieściła z Dostrzegacza austryackiego, co następuje: „Dnia 22 lipca, władza wykonawcza zgromadziła się do *Nauplion*, i podała propozycyą, proszenia pomocy od wysp *Jońskich*, a d. 24 postanowiła w imieniu duchowieństwa i narodu, oddać się pod opiekę Anglii. Na ten cel akt sporządzony, podpisany został więcej, jak przez dwa tysięcy osób; ale *Koletti* i minister sprawiedliwości *Theotalki* protestowali się; toż uczynili d. 28 posłowie francuzki i północno amerykański, jenerał *Roche* i Pan *Townshend* *Washington*, którzy się oburzyli na małe zaufanie greków ku ich narodowi (*), mnóstwo rodziny, które się schroniły na wyspy *Jońskie*, wysłano do *Kalamos*, a 30,000 zbiegłych obozowało nędznie pod bramami *Nauplionu*.

(*) Można sobie wystawić, jaki w tych okolicznościach sprawiło widok, ukazanie się eskadry północno amerykańskiej, składającej się z liniowego okrętu, jednej fregaty i dwóch korwet na Archipelagu. (*Oestr-Beobacht*.)

Taż gazeta donosi pod artykulem d. 10 września z Paryża: „Gazeta *Etoile* donosi ze Smyrny pod d. 2 sierpnia. Krąży pogłoska, że rząd grecki P. Jerzego *Spagnolaki*, który już mimo Malty przepłynął, wysłał z prośbą o opiekę Wielkiej Brytanii. Z dalszych wiadomości ze Smyrny, dowiadujemy się, że Xiazę *Maurocordoto* ciągle był czynnym, jako sekretarz rządu greckiego.

Pau Tassen, układając się o pożyczkę dla Hiszpanii, ofiarował majątki duchowne w rękocyms.

Dnia 16 września, jako w rocznicę śmierci *Ludwika XVIII*, odprawi się w *St. Denis* żałobne nabożeństwo.

HISZPANIA

Od granic hiszpańskich d. 30 sierpnia.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Służących *Bessiera* i jego officerów przyprowadzono tu pod mocną strażą. Jest ich 12; a z niemi razem syn *Bessieresa*, który oycu swemu towarzyszył. Lubo dopiero ma lat 13, jest już Porucznikiem.

Uwięzienia trwają ciągle. Naywięcej uwięziono pozawczoraj, w liczbie tych znajduje się bardzo wielu Przeorów klasztorów stolicy, ex-inkwizytor *Mayorol* i *P. Cordon*, Prezydent Junty oczyszczającej.

Pau Recacho, oddał wczoraj Królowi w *St. Idefonso* papiery, znalezione przy *Bessierze*.

Kampania artylerji ochotników królewskich naszej stolicy, została rozpuszczoną; dowódca jej *P. Zea* z urlopem nieograniczonym do *Barcellona*, a officerowie do *Badajoz* wysłani zostali. Działa i broń odesłano do *Segowii*. Widać, że do tak stanowczego kroku ochotnicy królewscy musieli dać ważne powody, i okazali ducha przychylnego zamiarom *Bessieresa*.

Król wydał w dniu wczorajszym dekret, którym przeznacza orderzy rozmaitym osobom wojskowym, a mianowicie tym, co się do poymania *Bessieresa* przyłożyli i w czasie rozruchów przez niego wszczętych, dobrego ducha okazali. Rzeczą jest godną uwagi, że w tym dekreście niema żadney wzmianki o ochotnikach królewskich.

Sekretarz Intendenta prowincyi *Guadalaxara*, który wiele się przyłożył do poymania *Bessieresa*, mianowany został Intendentem prowincyi.

W spisek *Bessieresa*, wplątanych jest bardzo wiele dawnych urzędników, a mianowicie tych, którzy mieli posady przy administracyi dóbr inkwizytcyi.

W skutek znalezionych przy *Bessierze* papierów, kapitan jenerałny w *Barcellona*, odebrał rozkaz, ażeby pilne miał oko na bylego spowiednika Ministra spraw wewnętrznych *Saez*, który jest teraz Biskupem *Tortozy*, na Biskupa *Taragony Creuz*, któremu naywyższy ster rewolucyi miał być poruczony. Zalecono mu także, aby wszelkich użył sposobów do zabrania archiwum Junty Apostolskiej.

Mówią tu powszechnie o bliskim usunięciu z urzędu Ministra sprawiedliwości *Calomarde* i Ministra skarbu *Ballasteros*. Urząd ostatniego ma być oddany *P. Barrecochea*, który był dawniej Intendentem w Ameryce i towarzyszem podróży sławnego *Humboldta*.

ANGLIA.

Londyn d. 6 września.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Jeden z tutejszych dzienników mówi obszernie o przyczynie, dla której dawniej Lordowi *Cochrane* z Londynu wyjechać kazano; dnia 21 lutego 1814, gdy jeszcze *Napoleon* z wojskami europejskimi we Francyi się uoięrał, przywiózł najsłynniejszy goniec wiadomość o jego porażce, i zgonie. W skutku tej wiadomości podniosły się

papiery publiczne. Nazajutrz dowiedziano się, że wiadomość ta była fałszywą. Zysk spekulantów był ogromny. Nakazano śledztwo w celu odkrycia rozgłosicieli tej wiadomości i dowiedziano się, że niejaki *Beranger*, który w uniformie francuzkim w *Dower* wysiadł, do Londynu ją przywiózł. Z badań wykryło się, że *Lord Cochrane* tego zyskownego przedsięwzięcia był uczestnikiem i że na tej spekulacyi 30,000 funt. szter. zarobił. Przymuszony był wyjechać z Anglii.

Nowo mianowany poseł nasz do *Stambułu* *Pan Stratford Canning*, popłynie w tych dniach na fregacie *Thetis* na miejsce swego przeznaczenia.

Dowiadujemy się, mowi dziennik *Goniec*, że posłowie austryacki i francuzki do *Rio-Janeiro* przybyli, w celu uskutecznienia układów względem uznania Cesarstwa Brazylijskiego. W czasie wystuchania, oświadczył im rejent, że przed przybyciem codziennie spodziewanego posła angielskiego (*Pana Stuart*), w żadne układy wdawać się nie może.

Tutejsze gazety wychwalają handlową politykę rządu, zachęcającego Niemcy do przedsięwzięć morskich do Chin i z tego powodu uważają się na monopolium kompanii *Wschodnio-indyjskiej*.

Listy prywatne dnia 9 kwietnia z *Sincapore* donoszą, podług odebranych wiadomości z *Bangkok*, o wkroczeniu wojska angielskiego do *Amapoora*, stolicy *Awy* i o wzięciu w niewolę Króla *Birmanów*. Ztąd wnoszą o bliskiem i zaszczytlem zawarciu pokoju. W skutku tej wiadomości, o której pewności wielu jednak wątpi, podniosły się papiery *Wschodnio-indyjskie*.

Rząd nasz gorliwie przedsięwzięcie zaprowadzić flotę okrętów parowych, choć mied się na pogotowiu w arsenalach. Niedawno trzy pierwszego rzędu fabryki, otrzymały polecenie, aby machiny jednostajney sily i wielkości zrobiły. *Admiralicya*, robiła z niemi próby i pokazało się, że machina z fabryki tutejszey *PP. Mandstey et Comp*, tak z powodu śpieszności, jak mniejszego potrzebowania węglów, na pierwszeństwo przed innymi zasłużyła. w 269 godzinach i czterech minutach upłynęła 2470 mil angielskich, a machiny *PP. Boulton i Watt* potrzebowały do przebycia tej samey przestrzeni 273 godzin i 41 minut.

Zastępca wielkoroządcy *Gibraltaru*, *Jenerał Don*, wydał dnia 15 sierpnia odezwę, w której tylko tym cudzoziemcom, w twierdzy zostawać dozwala, co kilku kupców znajomych mają.

W pierwszy połowie lipca umarło w *New-York* 100 ludzi, w skutku nieostróżnego picia zimney wody. Mężczyzna jeden odprowadziwszy na cmentarz zwłoki swojego przyjaciela, który przez tę nieostróżność zycie postradał, nie korzystał z tego przykłada, ale napiwszy się zimney wody, wkrótce umarł.

Dnia 30 p. m. założono tu kamień węgielny do drugiey żydowskiej synagogi, którą budowniczy *Robert Abrahams* wystawi.

Sąd w *Durham* uwolnił niedawno człowieka, który drugiego w bitwie na kulaki zabił, a to na tej zasadzie, że wyrok sprawnienia śmierci; nie na pargaminie, jak prawa mieć chcą, ale na prostym papierze był napisany.

Karol Bonaparte umarł nagle dnia 23 lipca w *Newym-Yorku* we 36tym roku życia swego.

Kommodor północno-amerykański *Porter*, opuści zapewne dotychczasową służbę; albowiem rząd mexykański chce mu dać stopień admirała.

W *Albany* (w północney Ameryce) zrobiono port, zajmujący 32 morgów, i mogący pomieścić 1000 statków mniejszych i 50 lub 60 większych. Rachują, iż z czasem przyniesie dochodu 500,000 dolarów.

Wilno dnia 18 września r. s. 1825 Roku.

О Б Ъ Я В Л Е Н И Е

Въ Виленской Губерніи Ошмянскаго Повѣша Всемилосердѣйше пожалованная аренда на 12 лѣтній срокъ держава Мидзаны, и часть старосива Марковскаго содержащую въ себѣ деревни: Ханушиче, Гонкевиче, Громовиче, Толуе, Ижа, Дубово съ засѣнками, будущаго апрѣля 1826 года вступаая во владеніе онаго, и желая здѣлать дозволенную законную передачу или вовсе продать 12лѣтн лѣтнее мое право, желающіе оное лѣтнѣе взять, благоволятъ уведомить чрезъ Новгородскую Губернскую Почтовую Кантору Генераль-Маіора Берхмана, сослѣдующаго въ ошдѣльномъ Корпусѣ военнаго поселенія бригаднымъ Командиромъ.

Генераль-Маіоръ Берхманъ.

O g ł o s z e n i e

2 W Wileńskiej Gubernii w Oszmiańskim powiecie Naymłościwicy nadana arędą na lat 12, dzierżawa Midziany i oześć Starostwa Markowskiego, zawierające w sobie wsie: Chatuticze, Chodkiewiczze, Hromowicze, Toluje, Iza, Dubowa z zaszciankami, od następującego apryla 1826 roku wchodząc we władanie onym, życzę zrobić dozwolony prawny przelaw, albo zupełnie przedać 12stoletnie moje prawo; życzący wziąć takowy majątek, zechcą uwiadomić przez Nowgorodzką Gubernialną Pocztową Kantorę Jeneral-Majora Berchmana, zostającego w oddzielnym Korpusie wojskowego osiadlenia dowodęcą brvygady.

Jeneral-Major Berchman.

Sąd Podkomorsko-Exdywizorski za dekretem Remissyynym Sądu Głtgo Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu w dniu 31 maja 1822 r. zapadłym, dział między JW W. Korsakami i Exdywizyą schedy Ambrożego Korsaka Chorążego Oszmian. uznawającym, w majątności Romaszkwoszczyznie w powiecie Oszmians. położoney ustanowiony, na dniu 2 septembra terażn. roku, jako w terminie z obwieszczenia właściwym do teyże majątności na rozsądenie sprawy oczywiście zebrał się. Gdyby więc interessowane strony ze swojemi pretensyami jawiły się, Sąd przez ninieyszą awizacyą też strony zawiadamia. Roku 1825 mca septembra 3 dnia.

T. Wjerszbowicz Podkom. Pttu Oszmian. Prezydujący.

Ignacy Łopaciński b. Sędzia Ziemski Powiatu Brań. Exdywizor.

Jan Weryha Sędzia Grodzki Pttu Zawileyskiego Exdywizor.

1. Zawiadamia się Publiczność iż od daty 29 septembra roku terażnieyszego są do zarędowania pokoje górne ze wszelkimi wygodami w domie WW. Stachowskich na rogu niemieckiey ulicy pod N. 385 położonym znajdujące się. Administratorka Teresa Sielicka.

2. Niżey podpisana w Konsystorzu Rzymско-Katolickim Wileńskim z mężem mym W. Józefem Kuleszą, rozwinąwszy proces rozwodowy, pod rokiem terażnieyszym dnia 5 augusta uzyskała rezolucyą pozwalającą poszukiwania wszelkich należności summownych na majątku Kiewlanach w powiecie Wilkomierskim położonym, tegoż W. Kuleszy, aby zatem o wyprzedaż majątku ewikcyi uległego nikt niewchodził z W. Kuleszą w umowę i na ony sum niekredytował, niżey podpisana czyni ninieysze ostrzeżenie. Maria Kuleszyna.

Wolno drukować dnia 15 września 1825 roku Radca Stanu i Cenzor Ignacy Reszka.

L i c y t a c y a.

3 W Mieście Rydze odbędzie się publiczna sprzedaż 26 sztuk zagranicznych, dobrze zrobionych, należycie zachowanych, przez trzymanie weń wina wytrawionych kuf winnych, żelaznemi obitych obręczami, razem z podstawami do nich służącemi, a wszczególności:

- 1 Kufa owalna mieszcząca w sobie 25 oxełtów.
- 10 Kup owalnych, każda od - - - 15 ditto
- 2 - - - - - 14 ditto

- 11 - - - - - 15 ditto
- 1 Kufa owalna mieszcząca - - - 12 ditto
- 1 - - - - - 11 ditto

Licytacya takowa odbędzie się we środę dnia 30 terażnieyszego miesiąca września za pozwoleniem Zwierzchności mieysowej (E. E. Wettgericht) przezemnie niżey podpisanego o godzinie 12 z południa, w sklepie będącym w domu Pana Helmund i kompanii na rogu ulicy zwaney Marstall und Sünder Gasse, gdzie pomienione kufy przed licytacyą widzieć można, opłata przez więcey dającego ma się wskutek wic rublami assygnacyynemi; życzących zatem nabydź takowe naczynia, ma honor zapraszać na termin oznaczony.

C. A. Michaelsen przysięgły mekler

3 Opieka Szlachecka Powiatu Wileńskiego mając oddany w swoje zawiadywanie dom po zesztym z tego świata 6tey klasy Cechwyterze Andrejewie, na ulicy Ostrobramskiej pod N. 11 położony, wypuszcza takowy w arędówną posesyą przez publiczną licytacyą w dniach 17, 18 i 19 terażnieyszego miesiąca września odbywać się mającą; życzący mieć posesyą rzeczzonego domu, zechcą przybydź do sali Sądowcy Ziemstwa Wileńskiego.

Roku 1825 miesiąca września 9 dnia. Dziennik podpisany przez prezydującego w Opieca Marszałka JW. Balińskiego.

Za zgodność: Sekretarz Szlachecki P. W. Siemaszko.

3. Michał Zaleski b. Podkomorzy Ptu Rozińskiego massy funduszow i interessow JO. Xiężniczki Jmci Stefanii Radziwillówny jeneralny Prokurator, sukcessorow Xiędza Moykowskiego Kanonika Łuckiego niegdys Proboszcza Bialskiego i JP. Janową Kamieńską wdowę po zmarłym Janie Kamieńskim byłym Ekonomie Łachewskim, po zaszych już kondemnatach w Sądzie Kommissyi na interessa Radziwillowskie od Rządu ustanowionym, raz powtórny przed tenże Sąd pozwawszy, mianowicie o kassatę oświadczonych do massy niesłusznych pretensyi, i o zwrót kosztow prawnych, gdy wyrażone strony z mieysca zamieszkania swego nie są wiadome, awizują się przez Gazetę, iż te powtórne pozwy w dniu 11 7bra roku idącego do drzwi sądowych zostały przybite, i tegoż dnia w Aktach Sądu Kommissyi zeznane.

Zastępca jeneralnego Prokuratora Józef Karczewski.

Wolno drukować dnia 12 września 1825 roku Radca Stanu i Cenzor Ignacy Reszka.

3. Wedle Ukazu JEGO IMPERATOR-SKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Sąd Ziem. Ptu Grodzieńskiego w rozprawie pomiędzy żoną i nieletnią córką zeszłego Antoniego Narkiewicza Kapitana niegdyś posiadacza majątku Dworzyszczu w Ptcie Lidskim położonego, oraz JW. Woyciechem Pasłowskim Rzeźwistym Radcą Stanu i Kawalerem, a rozmaitemi kredytorami i pretensjami z funduszków tegoż Kapitana Narkiewicza satysfakcyi poszukującymi, za Dekretem Sądu Głównego zgo Departamentu Gubernii Grodzieńskiej w tym Sądzie odbywającej się przez decyzją akcesoryjną dnia 27 julii idącego 1825 r. nastąpiła, z pobudek w niej wyrażonych, ogólną komportacją czyli poprawę oney tak ruchomego majątku zeszłego Narkiewicza jakoteż i papierów czyli tego wszystkiego, cokolwiek jeszcze skutkiem Dekretów Ziemstwa lidskiego i Sądu Głównego niezostało komportowanem lub bez wyjaśnienia szczegółowego każdego annexu układanem było, d. 16 7bra terażniejszego 1825 r. do kancelaryi Sądu niniejszego obok dokładnych regestrów sub penis spełnić się powinna na wszystkich stawających i niestawających stronach przeznaczyć; jakowej komportacji dwótygodniową persystencyą, a uprzednio składanych papierów wolną każdego czasu między stronami komunikacją udeterminował; dla usprawiedliwienia takowej komportacji co do papierów rot yuramentowe przepisał, wedle których stosownie do uczynionych zastrzeżeń po dniu 16 7bra idącego 1825 r., czyli po terminie do ostatniej komportacji naznaczonym, przysięgi ile byż może naryżhley wykonać urzędowe świadectwa do oczewistej rozprawy złożyć wszystkie strony zobowiązał. Celem zaś przybliżenia konkluzji w processis i zapobieżenia, ażeby nikt niewiadomością wymawiać się niemógł, do akkuratnego spełnienia powyższej wyrażonej decyzji i do stanności w tym sądzie dla jednoczasowej rozprawy wszystkich interessowanych pretensorów pod ammissyą a debitorów pod wskazami prawnymi niniejszem wzywa i powołuje. Działo się w Grodnie dnia 27 julii 1825 r. (w żurnale podpisali) Jan Sokołowski Prez. Ziem. Ptu Grodz., Jan Baranowski Sędzia Ziem. Ptu Grodzień., Kudorowski Pisarz, Józef Nadolski Regent. O zgodności z żurnalem Sądowym poświadczam Jozef Nadolski Regent Ziemski Ptu Grodzieńskiego.

Wydano 17 aug. 1825 r.

N. 344 Grodno.

Wolno drukować dnia 11 września 1825 roku Radca Stanu i Cenzor Ignacy Reszka.

3. Wedle Ukazu JEGO IMPERATOR-SKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Józefowi Sędziemu Braclawskiemu oraz Szymonowi, Tomaszowi i Wincentemu Zahorskim lub ich jakich bądź imion sukcesorom pozew przed Sąd Spraw Cywilnych Białostockiego i sokolskiego Powiatów, na kadencyą najbliższą święto-michalską z powództwa urodzonych Xawerego po Ignacym, Stefana i Stanisława po Antonim, Ignacego po Hipolicie Zahorskich, którzy odwołując się do dowodów pozywają mieniąc oto, iż zeszły Raymund Zahorski Tytułarny Sowietnik pełniący obowiązki Kassjera Sądu Głównego Departamentu zgo Obwođu Białostockiego rodzący się z Stryja żalujących Piotra

Zahorskiego, zehodząc z tego świata bezpotomnie oraz testamentowej dyspozycyi, lubo zostawił po sobie fundusz gotowy na obligach u różnych obywateli, oraz sprzętach i mobiliach w ogule zł. pol. 30,000 wynoszacy teraz w wiedzy i pod rozporządzeniem rzeczzonego Sądu Głgo zostający, do którego to funduszu gdy obżalni a mianowicie Urodzeni Józef i Szymon Zahorski tytułując siebie niewłaściwie Sukcessorami zeszłego Raymunda Zahorskiego brata stryjecznych żalujących przypowiadając się uzyskanie onego zamitregżają. Przeto żalujący w skutek rezolucyi wspomnionego Sądu Głównego pozywają w prozbach: o przeznaczenie na wstępie sprawy komportacji wszelkich dokumentów dowodzie zdolnych prawną po zeszłym Raymundzie po Pietrze Zahorskim Sukcessorow, i dozwoleń wzięcia pozostałych po tymże funduszow z mobiliow, gotowych i obligach składających się, pod zawiadywaniem pomienionego Sądu Głównego będących, o usunięcie obżal. od wszelkiego tytułu i prawa sukcesyi, wskazanie na ich jako dających powód do processow i zamitregżających, odebranie sukcesyynnych funduszow, wszelkich szkod ztąd wynikających wynadgrozenia, oraz kosztow prawnych pod inekwietacyą do wszelkiego ich majątkow, z wolną tey žaloby poprawą.

Roku 1825 meca augusta 25 dnia. Wożny niżej podpisany zeznaje, iż kopie tego pozwu w sprawie WW. Xawerego po Ignacym, Stefana i Stanisława po Antonim, i Ignacego po Hipolicie Zahorskich przed Sąd spraw cywilnych Białostockiego i Sokolskiego powiatu wyniesionego, z autentyczną žalobą zgodne, WWJPP. Józefa Braclawskiego, Szymona Tomasza i Wincentego Zahorskich lub jakichbądź imion ich Sukcessorow, jako, nie mającym w tutejszym obwodzie Białostockim osiadłości do drzwi Sądowych przybiłem o rozprawie zapowiedziałem. Wożny Sądu Cywil. Sokol. Stanisław Moniuszko.

Roku 1825 augusta 26 dnia. Przed Sądem Cywilnym Białostockiego i Sokolskiego powiatów stanąwszy osobiście Wożny JP, Stanisław Moniuszko takową relacyą pozwu zeznał, i na to w protokule Susceptowym własnoręcznie podpisał. Assesor Rakowski Sekretarz Grodzki.

Wolno drukować dnia 11 września 1825 roku Radca Stanu i Cenzor Ignacy Reszka.

3. ALEXANDER Pierwszy Samowładny IMPERATOR Wszech Rossy etc. etc. etc.

Urodzonym Ancuty Jana Sukcessorom. Bilewiczowi Telesforowi, czyli Sukcessorom jego; Baranowskiemu Antoniemu; Borowskiemu Xdzu Filipowi; Raczyńskiemu Stanisławowi; Janowi Jakubowi Boze; Kupcowi Briennen i kompanii jego; Kupcowi Bethman i kompanii; Blomskiemu; Bernerowi Fryderykowi; Bekmanowi Adamowi; Brzezinskiemu Franciszkowi Józefowi; Bogatkowi Kazimierzowi; Bogatkowi Rochowi; Bastian Henrykowi; Bykowskiemu Antoniemu; Brodowskiemu Józefowi; Budowskiemu; Brzezinskiemu Duninowi; Byszkowskiemu; Bekierowi Doktorowi; Bartsch Xdzu; Bartoszewiczowi Janowi; Babe Ignacemu; Bethmanom braciom; Cuber; Cichockiemu; Chmilickiemu; Czetwertyńskiemu Felicianowi; Churchowskiemu Xdzu; Czaykowskiemu Antoniemu; Cichockiemu Ignacemu; Choynackiemu Andrzejowi; Czaykowskiemu Janowi Trojanowi; Chroniewskiemu Mikołajowi; Chabielskiemu Józefowi; Dombrowskiemu Xdzu; Darowskiej; Dembowskiemu; Dzierzbickiemu Michałowi; Domaszewskiemu czyli Nestorowiczowej; de Tille; Dłuskiemu Boni-

facemu; Druzbackiemu Krzysztofowi, Drobczyńskiemu; Długolegskiemu Stefanowi; Dombkowskemu Pawłowi; Doebel Fryderykowi; Damięckiemu Leonardowi; Dombnowskiemu Mikołajowi; Dombnowskiemu Andrzejowi; Detlef Stefanowi; Eckert Zacharyaszowi; Erde Elżbiecie; Furmiance Annie; Flemingowi Hrabie; Fryczowej Eleonorze; Gątkiewiczowi Maciejowi; Gulcherowi i Milderowi; Gawłowskiemu Janowi; Gorskiemu Stanisławowi; Grzymale Andrzejowi; Gulskiemu Franciszkowi; Gadomskiemu Marcinowi; Grochowickiemu Xdzu Kajetanowi; Gliniskiemu Janowi; Godlewskiej Barbarze; Gieselemu Janowi Ludwikowi; Gautier Annie; Gaułowskiemu Fabrianowi; Garczynskiemu Fryderykowi; Hannickiej Wiktorji; Hanzen Teofilowi; Hołowczycowi Xdzu Szczepanowi; Hermanowskiemu; Hryniewiecki Francisze; Jagniałkowskemu Maciejowi; Jeziorzkowskiemu; Jaworskiemu Felixowi; Jaworskiemu Franciszkowi; Jankowskiej Maryannie; Iwanowskiemu Maciejowi; Jasińskiej Emerycannie; Jakackiemu Franciszkowi; Karozego Sukcessorom, Kosteckiej Maryannie; Klickiemu Stanisławowi; Kopackiemu Antoniemu; Künitz Fryderykowi; Kellerowi i kompanii; Kuczyńskim czyli Zawadzkiemu; Karniewskiemu; Józefowi Kendel; Korzynskiemu Stanisławowi; Kałużyński Juliannie; Kriegelowi; Koszynskiemu Woyciechowi; Karsnickiemu Kasprowi; Kozłowskiemu Szymonowi; Kellerowi Andrzejowi; Kalinskiej Sukcessorom; Kranzowej; Kalinskiemu Antoniemu; Klickiemu Józefowi; Kelermanowi Janowi; Kobyleckiemu Rochowi; Klinke Antoniemu; Karygoickiemu; Keltz Franciszkowi; Krauzowej wdowie; Kruszewskiemu Józefowi; Kazarskiemu Michałowi; Karłowiczowi Michałowi; Kick braćiom; Lanckoroński Justynie; Lanckorońskiemu Antoniemu; Lipinskiemu Xdzu Augustynowi; Liberackiemu Mikołajowi; Liquieremu Fulcenet; Lubomirskiej Xżnie; Hadik; Lohmanowi; Lubienieckiemu Stanisławowi; Luskiny Xdza Sukcessorom, (po dekrete suspensionis w Komissji zapadłym, do dalszey z nimi rozprawy). Leske Konstancyi; Ludwigołskiewu Adamowi; Lesiewskiemu Sukcessorom; Leveaux i Kompag. Łączynskiemu Maciejowi; Loeckiego Sukcessorom; Lempickiemu Wiktorowi; Lewandowskiemu; Linder Karolowi; Mikutowskiemu Antoniemu; Manczukowskiemu Sylwestrowi; Małachowskiej Teressie, Małachowskiemu Wojewodzie, Młynskiemu Alexandrowi, Małyszewskiemu Krzysztofowi, Majewskiemu Józefowi, Marszewskiemu, Malczewskiemu, Michalskiemu Alexemu, Malinowskiemu Janowi; Malinowskiemu Jakubowi, Młozewskiemu, Magor Raymondowi, Micielskiemu Michałowi, Mentzel Janowi, Mniszkowi Franciszkowi, Mieszowskiemu Ignacemu, Müllerowi Bogumiłowi, Mroczkowskiemu Ignacemu, Nasiorowskiemu, Nabelskich Sukcessorom, Nicolas Teofilowi, Oberhauser Stefanowi, Olszewskiej Barbarze, Orzechowskiemu Janowi, Ossendowskim siostróm, Okęckiej Katarzynie, Pisarzowskiej Apolonii, Pęczelskiemu Zygmuntoowi, Prokopowiczowi Mikołajowi, Porazinskiemu Antoniemu, Pieglowskiemu Janowi, Paszkowskiego Jana Sukcessorom, Polanowskiemu Kilianowi, Przedzieckiej Maryannie, Poleuckina Sukcessorom, Pokubiatom Kazimierzowi i Pelagii, Pogonowskiemu Janowi, Pluzanskiemu Woyciechowi, Podowskiemu Maciejowi, Podczaskiemu Józefowi, Pruskiemu Ignacemu, Paszkowskiego Xdza Sukcessorom, Przebendowskiemu Janowi, Piorunowskiemu i Szlesingerowi, Renard Generalowi, Rosciszewskiemu Janowi, Rozanowi,

Rybinskiemu Xdzu Jakubowi, Rzechowskiemu Adamowi, Rage Jakubowi, Rosciszewskiemu Karolowi, Rosseau Józefowi, Rykowski Teressie, Richow Maryannie, Rogalskiej Barbarze, Ruchlinowi, Radomyskiemu Danielowi, Rychardowi Marcialisowi, Schram i Kernstens, Sołtykowi Józefowi, Stresson i Kompag: Skrochowskiemu Janowi, Skirmuntowi Antoniemu, Salatyckiemu Jakubowi, Schutterowej, Sulatyckiemu Józefowi, Stasicowi Xdzu Stanisławowi, Szczęskiemu Walentemu, Szulcowej Barbarze, Święcickiemu Maciejowi, Starzynskiemu Łukaszowi, Słokowskiemu Janowi, Staniszewskiemu Michałowi, Staniszewskiemu Tomaszowi, Siegel Xdzu, Szczepanskiemu Xdzu Tomaszowi, Sirota Stanisławowi, Sierakowskiemu Antoniemu, Steinhauser Elżbiecie, Sokolnickiemu Felixowi; Strzygockiej Katarzynie, Szütz Karolowi, Segebarta massie, Szlizgerowowi, Michałowi Trzcinskiemu, Tyszkowskiemu Tomaszowi, Tettmajer Alexandrowi, Tolkmittowi Samuelowi, Ubyszowi Stanisławowi, Winklerowi Bonawenturze, Wolfnagen Janowi, Witosławskiemu, Wiercinskiemu Janowi, Wilczynskiemu Józefowi, Witten Baronowi, Wojnie Felicianowi, Wysockiej Katarzynie, Wysockiemu, Wołosowiczowi Jakubowi, Widulickiemu Jakubowi, Widzińskiemu Xdzu Dominikowi, Wilkanowskiemu Felicianowi, Wnorowskiemu Maciejowi, Wołowiczowi Michałowi, Wichlinskiej Wiktorji, Wołowiczowi Referendarzowi Xdzu, Wołowiczowi Józefowi, Wilczałyńskiemu Józefowi, Wysockiej Katarzynie, Wysockiemu, Wołowiczowi Xdzu Referendarzowi, powtórnie Zuromskiemu Felicianowi, Zurowskiemu Janowi, Zeuterowej Ludwice, Zwigrodzkiemu Józefowi, Zaleskiemu Ignacemu, Ziemieckiemu Ambrożemu, Zarembie Andrzejowi, Zielinskiemu, i dalszym, tak im samym, jako też ich Sukcessorom, jako wierzycielom massy upadłych sześciu bankow Warszawskich, mianowicie: Prota Potockiego, Teppera, Kabrytta, Szulza, Łyszkiewiczza, i Haislera, z miejsca pobytu swego, i zamieszkania stałego niewiadomym, Pozew edyktalny powtórny loco peragenda executionis po dekrete kontumacyynym w sądzie Komissji Radziwiłłowskiej w Wilnie odbywającej się, w dacie 1825 septembra 4 dnia, na niestawających otrzymanym, z instancyi Ur. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego Rosińskiego Generalnego Prokuratora massy i funduszow nieletniej Xczki Stefanii Radziwiłłówny. zmarłego Xcia Dominika Radziwiłły Olyckiego i Nieswińskiego Ordynata pozostałej córki, w referencyi do pozwu uprzedniego również edyktalnego i do dowodow w Sądzie Komissji na interesa Radziwiłłowskie Najwyższą MONARZĄ WOLĄ ustanowionym, złożyć się mających, wynosi się oto: dekretemi byłej Komissji trylateralney bankowej Warszawskiej, jednym datty 1798 grudnia 14 dnia; drugim datty 1800 marca 3; trzecim datty 1801 junii 24 dnia; czwartym datty 1803 września 13; i piątym datty 1803 grudnia 7 dnia zapadłemi, sądzona była dla wierzycieli upadłych bankow Tepera, Szulza, Prota Potockiego, Kabrytta, summa ogólna 132,613 cz. zł. 45 fl. zł. 12 gr. każdemu poszczególnemu wierzycielowi scheda rekognoskowaney onemu summy z podpisem Prezesa Komissji i Regenta, z wyciśnieniem pieczęci urzędowej teyże Komissji wydaną została, odsyłając tych wierzycieli po satysfakcyą do fortuny Xcia Dominika Radziwiłły Olyckiego i Nieswińskiego Ordynata, na którym dla teyże massy bankowej, z zawinięcia Antecess-

sorow Radziwiłłowskich, temiż samemi dekretami powyżey cytowanemi, takaż summa 152,613 zł. 45 zł. 12 gr: przysądzoną była, i która następnie na dobrach tegoż Xcia Dominika Radziwiłły w Królestwie Polskim sytuowanych, Hrabstwie Białskim i Sławatycyckim w summach 2,460,844 flor. dla wierzycieli Tepera; a w summach 71,853 fl. i 42,723 fl. dla wierzycieli Kabrytta z hipotekowaną została. Od datty nastania dekretow, kredytorowie upadłych Bankow zwróciwszy swe prawa poszukiwania satysfakcyi do fortuny Xcia Dominika Radziwiłły, takową satysfakcją to z dóbr i funduszów wówczas pod rządem Królewsko Pruskim byłych, to z fortuny i dóbr pod panowaniem Cesarsko-Austryackim wtenczas zostających, to z funduszów i dóbr Litewskich i Wołyńskich różnemi czasy odbierali; to nareszcie za dójściem lat Xcia Dominika, od niego samego, i Plenipotentów jego różnemi czasy i różnemi sposobami prawnemi satysfakcją już uzyskali; przecież wielu z pomiędzy nich oryginalnych sched Kommissyi, bankowej na poszczególne rekoznoskowane sobie summy służących, do archiwum Xiążęcego niezwrócili, a wiele nawet kwitow uzyskanych, i sched Bankowych, czasu wojny z Archiwum Xiążęcego zaginęło. Kiedy zaś Kredytorowie bankowi dekretami poszczególnieni, do funduszow Radziwiłłowskich odesłani, jedni już istotnie i zupełnie z fortuny Radziwiłłowskiej uspokojeni są; drudzy przystąpiwszy do układow, przyjętemi obligami naturę długi przemienili; i już nie za schedami bankowemi, ale za obligami Xcia Radziwiłły z fortuny jego satysfakcją biorą; inni popierając exekucyę na fundamencie swych tytułow, już dekreta pouzyskiwali, i równie już za dekretami zyskanemi i dochodzą, i biorą satysfakcją, a tak gdy wszystkie z dekretow byley Kommissyi bankowej wypływające do masy Xcia Dominika Radziwiłły pretensye powyżey opisanym sposobem, jako też skutkiem praw i Ukazu Monarszego datty 1816 w artykule 39 przepisane, dla teyże masy Radziwiłłowskiej postanowionego, i opublikowanego, są uspokojone, umorzony, i skasowane; Prokurator masy zastaniając masę Radziwiłłowską na przyszłość od dalszych tychże wierzycieli dopominkow i zakłóceń, a razem w celu oczyszczenia dóbr masy od ciężarów już usunietych i umorzonych, po otrzymanym na niestawających w dacie 1825 septembra 4 dnia w Sądzie Kommissyi Radziwiłłowskiej dekrete kontumacyynym, w następnym zapozwem niniejszym przypadnieniu, tegoż Sądu prosić będzie, 1. warowania miejsca stanności przez opłatę należnych soluciw. 2 Amortizacyi sched bankowych przez byłą Kommissyę trylateralną Warszawską wierzycielom masy Prota Potockiego, Tepera, Szulza i Kabrytta z przekazem do funduszow u Xcia Dominika Radziwiłły byłych, wydawanych, w czymkolwiek rękuby się takowe schedy bankowe znajdować mogły, i ich skasowania; a kolejną 3. unikczemnienia pretensyi za takowemi schedami do masy nieletniey Xezki Stefanii Radziwiłłowny i jey następców kiedykolwiek formować się mogących, skutkiem czego, 4. wykreślenia i wyextabulowania ze wszelkich aktow publicznych i hipotek, mianowicie z dóbr masy w Królestwie Polskiem sytuowanych Białła i Sławatycze, dekretow byley Kommissyi bankowej trylateral-

ney Warszawskiej i summ temiż dekretami na Xciu Dominiku Radziwille dla wierzycieli Tepera i Szulza, Prota Połockiego i Kabrytta sądzonych, oraz o decydowanie tego wszystkiego, co czasu sprawy dowiedzionym będzie; z wolnością poprawy tey żaloby.

Roku 1825 septembra 10 dnia. Woźny świadcę, iż ten pozew z instancyi JW Michała Zaleskiego b. Podkomorzego pttu Rosińskiego masy funduszow i interesow JO Xezki Stefanii Radziwiłłowny Prokuratora przed Sąd Kommissyi na urządzenie interesow Radziwiłłowskich Naywyższą Wolą ustanowiony po Bankowych wierzycieli upadłych sześciu Bankow Prota Potockiego, Tepera, Kabrytta, Szulza, Łyszkiewicza i Haislera z miejsca pobytu swego miewiadomym do drzwi sądowych przybiłem. Felix Cebulski Woźny Kommissyi Radziwiłłowskiej.

Roku 1825 septembra 10 dnia. Świadcę że Woźny wyżej wyrażony relacją tego pozwu urzędowie zeznał.

A. w Sądzie K. R. Reg. Józef Doboszyński.

Wolno drukować dnia 11 września 1825 roku Radca Stanu i Cenzor Ignacy Reszka.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe			
		września.		Pątek	
		dnia 18			
Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		sre- brem		assy- gnat.	
		rubie	kop.	rubie	kop.
Pęczki liwiska mająca garcy liwskich 144.	Zyta suchego - - - - -				
	— surowego - - - - -	5		20	
	Pszeniczy ozimey - - - - -	8		32	
	— — jarey - - - - -				
	Jęczmienia - - - - -	5	50	14	
	Owsa - - - - -	3	30	12	
	Gryki - - - - -	3		12	
	Grochu - - - - -				
	Bobu - - - - -				
	Siemienia lnianego - - - - -				
	— — konopnego - - - - -				
	Krup jęczmiennych - - - - -	11	5	44	20
	— owsianych - - - - -	16		64	
	— gryczanych - - - - -	14	40	57	60
Pud Rosyjski.	Loju wołowego surowego	2		8	
	— — — topionego	3		12	
	Miodu przasn. z woskiem	5		12	
	Wosku topionego niebielon.	14		56	
	Świec woskowych białych	22		88	
	— — — — — żółtych	16		64	
	— — — — — różowych przywożnych	3	50	14	
	— — — — — tu robionych	3		12	
	Włókna towarnego lnu	2	50	10	
	— — — — — piénki	1	90	7	60
	Siana murożnego - - - - -		15		60
	— błotnego - - - - -		10		40
	Faska masła 6 garcowa	3		12	
	Soli kuchen bec. gar. lit. 48	9		36	
Piwa krajow. bec. 40 garc.	5	30	15	20	
— dubeltowego - - - - -					
Płastwa po parze indyków	1	50	6		
— — — — — kur - - - - -		40	1	60	
— — — — — gęsi - - - - -		60	2	40	
— — — — — kaczek - - - - -		50	1	20	
Chieba razowego funt 1		4		3	
— — — — — pyłowego przedn.		4		16	
Mięsa funt 1 - - - - -		2½		10	
Wódki garniec 1 - - - - -		50		2	

Od dnia 13 wrześ-
nia do 20.